

Zastava 101 GTL 55

Uspelo sožitje

Po številnih spremembah je stoenka končno postala nekoliko privlačnejša – Poenotenje delov za več vozil prinaša prihrake – Še vedno daleč od pete prestave

Lastniki stoenk so si vedno želeli, da bi vozili fiat 128 s petimi vrtati. No, pred kratkim so ga dobili in zdaj jim bo verjetno srce utripano hitreje. Čepravno Crvena zastava nima ravno blestečega posluha za svoje kupce, pa jih seveda le uspelo narediti dobro poteko s kombinacijo dobrih rešitev limuzine 128 in kombi limuzine tipa 101. Sožitje dveh avtomobilov torej, iz katerega je nastalo eno samo vozilo, ki daje več, kot vsako zase.

Na dvorišču Zastave auto v Beogradu smo od desetih vozil izbrali inačico 101 GTL 55, saj drugih tudi ni bilo.

MEHKEJE ČEZ LUKNJE

Z novo zastavo 101 GTL 55 smo se spoznali že na začetku letosnjega leta na beogradskem avtomobilskem salonu, toda takrat, razen nismo uspeli narediti. Sedaj pa smo z radovednostjo lastnika stare stoenke smeli sesti za volan tega vozila, ki na zadnjem delu nosi dve številki in tri crke. Če ste zdaj na cesti videli, denimo, rumen avtomobil z rdečo notranjostjo ali kako drugo nemogočo kombinacijo, potem boste lažje razumeli naše zadovoljstvo, ki smo ga začu-

tili, ko smo odprli vrata vozila GTL. Blago in umetno usnje se barvno zelo lepo sklada po vsej notranjosti. Drugo zadovoljstvo pa je sledilo zaradi dobre kombinacije starega obroča volana in armature fiata 128. Toliko na prvi pogled.

Tako jo smo zagnali avtomobil, smo se najprej zapicili v menjalnik. Zakaj? Ker je menjalnik že leta in leta problem številnika ena vseh zastav. Ročica menjalnika je odlična in kar po tem smo sodili, da je tudi z drugim tako. Kot je zapisano v Zastavinih podatkih, je za vse modele predvidena uporaba novega menjalnika s sinhroni z- in l- II prestavo tipa Borg Verner z razmerjem glavnega prenosa 17/64. Tako so se izboljšale funkcionalne značilnosti menjalnika, še zlasti v prvi prestavi s 13/53 na 17/64, prav tako se je zmanjšalo število vrtijev pri enaki hitrosti, s tem pa sta se zmanjšala hrup in porabni goriva (do 10 odstotkov) ter povečala življenska doba motorja. Opazili smo lahko, da ročica natančno drsi v vse prestave razen iz druge v prvo. Voznik spet lahko sliši

značilno neprjetno škrtanje. Na našo pripombo, da nekaj ni v redu, so nam ponudili drugo vozilo, v katerem pa se je vse ponovilo. Stanje se sicer da za malenkost s popravilom izboljšati, toda trajnejša rešitev to vsekakor ni. Pri Fiatu so ta problem odpravili že pred leti in ko smo vozili fiat ritmo, takšnega škrtanja ni bilo slišati.

Spremembе pod vozilom so prispevale k veliko udobnejši vožnji. Spredaj so uporabili višje vzmeti z večjo prozočnostjo in manjšo višino, zaradi česar je ta del avtomobila nižji za 15 mm. Na zadnjem delu je vzet med z dvema namesto tremi listi, tako da je zadnji del nižji za 27 mm. Stoinka sedaj luknje kar »požira«. Nič več ni butanja, treskanja, ob izredno udobnih sedežih je to vsekakor novost, ki je velikega pomena za splošno oceno vozila. Vse te spremembе pa vozilu ne dajejo samo večjo udobnost, pač pa sta se izboljšali tudi aerodinamičnost ter lega na cesti. Razbremenjeno vozilo se ne vzdržne, pa tudi težišče se zaradi posebnega gumija-

stega naslonjala na centralni delu vzmeti ne spreminja. Spremembе na vzmetenju, blago na vratlih in izboljšan menjalnik pripomorejo, da je v vozilu veliko manj hrupa.

VONJA PO BENCINU NI

Med pomembnejše spremembе moramo uvrstiti tudi odpravljen vonj po bencinu, ki je voznika zlasti rad ščegetal v nos poleti, ko je bilo v posodi za gorivo polovico ali več bencina. Nov sistem tesnenja pokrovčka posode za gorivo preprečuje izparevanje bencina.

Naravnost, zakaj so pred nekom več kot letom odstranili ročico za plin, ki pride zelo brav ob nastavljanju ali popravljanju motorja.

Dodatni izpušni lonec in izpušna cev z zaviranjem koncem podaljšuje življensko dobo tega pomembnega dela in zmanjšuje hrup.

Velika škoda je, da so skopari pri napravah, od katerih je varnost vožnje neposredno

odvisna, čeprav vsi vermo, da bi vsak kupec rad doplačal samo da bi jih imel. V mislih imamo predvsem servo napravo za zavore, kakršno vgrajujejo v GT in GTL s 1300 kubičnim motorjem. Prav tako koristna bi bila signalna žarnica, ki opozarja pred nevarnim znižanjem nivoja zavorne tekočine in ki jo vgrajujejo samo v modele GTL.

Zračenje se je v avtomobilu veliko izboljšalo s tem, da je

po novem mogoče zadnjo šipko spustiti. Pri vseh modelih so ponovno uvedli trikotna stekla na prednjih vratih.

Med izboljšave notranjosti vozil smemo štetiti še enostavnejše podiranje zadnje klopi. Dobra, ki se tudi rešitev zadnje police, ki se vzdiguje skupaj s petimi (tretjimi) vrati, lahko pa je seveda popolnoma sneti, če imamo v vozilu večji tovor. Nove police med vožnjo nismo »slišali« ...

SPREDAJ 128, ZADAJ 101

Karoserija je bila deležna le nekaj manjših sprememb. Sprednji del je enak kot pri fiatu 128, kar pomeni, da so od njega prevzeli masko s štiriglatimi žarometi, odbijajoči z vgrajenimi smerokazi. Druga maska in štiriglati žarometi ne sodijo med pomembnejše spremembe, saj razen pri inačici s 1300 kubiki žarometi še vedno nimajo H-4 žarnice, ki bi jo tip GTL vsekakor moral imeti. Prednji in zadnji odbijajoči sta kromirana, kar prav tako ne sodi med pomembnejše spremembe, drugače pa je z novim načinom vgradnje odbijalcev. Doslej so bili namreč odbijajoči pri stoenkah preblizu karoseriji in so jo pri tudi lažjih natelej ali trčenjih redno poškodovali. Sedaj so odbijajoče od pločevine odmaknili za 5

cm, kar pomeni, da bo poslej manjše udarce zadrževali z lastno deformacijo.

Napredek lahko imenujemo tudi nov način pritrjevanja okrasnih letev, ki niso več pritrjeni s plastičnimi žabicami, ampak so na pločevino prilepljene. Tako je odpadlo vrtanje luknen, ki so vodi omogočale, da je prodrala v težko pristopne votle dele.

S prospektu smo razbrali, da ima 101 GT novo obliko z nekaj starimi elementi in obroč volana od fiata 128. Pri GTL je prostor za radio pod armaturo, na precej pred ne-poklicanimi očmi skritem mestu, toda zato tudi za voznika dokaj nepriskrbljenem kraju, razen seveda, če je omenjeni votli del namenjen čemu drugemu.

Na armaturi pogrešamo merilnik vrtljajev, verjetno zato,

ker Teleoptik, ki sicer izdeluje vse instrumente za Zastavo, še vedno ne zmore serijsko proizvajati tega koristnega instrumenta.

NOVE REŠITVE IN NOVE CENE

V Zavodih Crvene zastave se trudijo, da bi čim bolj zmanjšali vsak uvoz, da bi torej osvojili čimveč delov za svoja vozila. Izjeme so samo deli, ki bi se jih zaradi nizkih serij ne splačalo izdelovati pri nas, saj bi bili predragi. Z vgrajevanjem enakih delov v modele 101, 128 in jugo 45 si tovarna prizadeva, da bi čim bolj izkoristila vse zmogljivosti, kar naj bi se veda poznaло tudi pri cenah. V Zastavi tudi obljubljajo, da ne bodo prenehali izdelovanje delov, ki so jih sedaj odstranili iz tipov GT in GTL. Upajmo, da bo res tako.

Izboljšana inačica 101, na primer GT 55/5V, je dražja od osnovnega modela 101 confort za približno tri stare milijone in stane z zveznim davkom vred 228.000 din. Po tej ceni pa pri nas za dinarje ni mogoče kupiti nobenega drugega avtomobila tega razreda. Tej ceni se z nekaterimi inačicami delno približuje samo škoda.

Kupcem, ki so že vplačili stari model 101, dana možnost, da doplačajo za tip GT ali GTL. Take bodo sedaj lahko izbrali med osmimi inačicami. Z začetkom proizvodnje novih modelov pa se je končala proizvodna doseganjih tipov confort in mediteran. Po proizvodnem planu naj bi do konca leta izdelali 20.000 novih zastav 101 GT in GTL. Od te količine bo določen del namenjen izvozu na zahodnoevropski trg.

M. NIKOLIĆ